

Uzakliklar, Norm, Benzerlik

Literatürdeki anlatım norm ve uzaklık konusu etrafında biraz kafa karışıklığı yaratabiliyor, bu yazıda biraz açıklık getirmeye çalışalım. Norm bir büyüklük ölçüsüdür. Vektör uzayları ile olan alakasını görmek için *Fonksiyonel Analiz* notlarına bakılabilir. Büyüklük derken bir x vektörünün büyüklüğünden bahsediyoruz, ki bu çoğunlukla $\|x\|$ gibi bir kullanımda görülür, eğer altsimge yok ise, o zaman 2 kabul edilir, yani $\|x\|_2$. Bu ifade bir L2 norm'unu ifade eder. $\|x\|_1$ varsa L1 norm'u olurdu.

L1, L2 normları, ya da genel olarak p üzerinden L_p normları şöyle gösterilir

$$\|x\|_p = \left(\sum_i |x_i|^p \right)^{1/p}$$

ki x_i , x vektörü içindeki öğelerdir. Eğer $p = 2$ ise, L2 norm

$$\|x\|_2 = \left(\sum_i |x_i|^2 \right)^{1/2}$$

Ustel olarak $1/2$ 'nin karekok demek olduğunu hatırlayalım, yani

$$\|x\|_2 = \sqrt{\sum_i |x_i|^2}$$

Bu norm ayrıca Oklitsel (Euclidian) norm olarak da bilinir, tabii ki bunun Oklitsel uzaklık ile yakın bağlantısı var (iki vektörü birbirinden çıkartıp Oklit normunu alırsak Oklit uzaklığını hesaplamış oluruz).

Eğer $p = 1$ olsaydı, yani L1 norm, o zaman ustel olarak $1/1$ olur, yani hiçbir ustel / kokselsel işlem yapılmasına gerek yoktur, iptal olurlar,

$$\|x\|_1 = \sum_i |x_i|^1$$

Örnek

$$a = \begin{bmatrix} 3 \\ -2 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$\|a\| = \sqrt{3^2 + (-2)^2 + 1^2} = 3.742$$

Örnekte altsimge yok, demek ki L2 norm.

Ek Notasyon, İşlemler

L1 normu için yapılan işlemi düşünelim, vektör öğeleri kendileri ile çarpılıyor ve sonuçlar toplanıyor. Bu işlem

$$\|x\|_1 = x^T x$$

olarak ta gösterilemez mi? Ya da $x \cdot x$ olarak ki bu noktasal çarpımdır.

Bazen de yapay öğrenim literatüründe $\|x\|^2$ şeklinde bir kullanım görebiliyorsunuz. Burada neler oluyor? Altsımg yok, demek ki L2 norm. Sonra L2 normun karesi alınmış, fakat L2 normu tanımına göre bir karekok almiyor muydu? Evet, fakat o zaman kare işlemi karekoku iptal eder, demek ki L2 normunun karesini almak bizi L1 normuna döndürür! Eh bu normu da $x^T x$ olarak hesaplayabildiğimize göre hemen o notasyona geçebiliriz, demek ki $\|x\|^2 = x^T x = x \cdot x$.

İkisel Vektörlerde Benzerlik

Diğer ilginç bir kullanım ikisel değerler içeren iki vektör arasında kaç tane 1 değerlerinin toplamını bulmak. Mesela

```
a = np.array([1,0,0,1,0,0,1,1])
b = np.array([0,0,1,1,0,1,1,0])
```

Bu iki vektör arasındaki 1 uyumunu bulmak için noktasal çarpım yeterli, çünkü 1 ve 0, 0 ve 1, 0 ve 0 çarpımı sıfır verir, ama 1 çarpı 1 = 1 sonucunu verir. O zaman L1 norm bize ikisel iki vektör arasında kabaca bir benzerlik fikri verebilir.

```
print np.dot(a,b)
```